

В.А. Бурлака

д.с.-г.н.

Житомирський національний агроєкологічний університет

П.Ф. Романюк

к.філол.н.

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Н.В. Павлюк

Житомирський національний агроєкологічний університет

ДО ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТУ “ГОДІВЛЯ ТВАРИН” – З ТВОРЧІСТЮ

Розкриваються проблеми, що стоять перед викладачами, які читають дисципліну “Годівля тварин” у світлі Болонської системи. Пропонуються шляхи методичного поліпшення викладання предмета, пошуку нових шляхів та форм у вирішенні питання підготовки молодших спеціалістів.

Постановка проблеми

Потенціал будь-якої держави в цілому залежить від рівня освіти та науки, і це визначає її місце у світовому рейтингу та розподілі праці. Безперечно, це стосується й аграрної освіти. Від того, на якому рівні освіта у вищих навчальних закладах агропромислового комплексу, залежить майбутнє аграрного сектора, забезпечення населення першочерговими натуральними харчовими продуктами. А тому система вищої освіти аграріїв не може стояти осторонь Болонського процесу. Це дає безперечну можливість удосконалювати навчальний процес у ВНЗ, забезпечувати працевлаштування сільської молоді, безболісно переходити до європейських моделей і стандартів навчання, зокрема до кредитно-модульної та модульно-рейтингової систем [1].

© В.А. Бурлака, П.Ф. Романюк, Н.В. Павлюк

Безумовним свідченням удосконалення роботи аграрної вищої школи є прийняття концепції розвитку національної аграрної школи, на основі якої створені державні стандарти освіти, нові навчальні програми та підручники, навчальні посібники за профільним спрямуванням.

У сучасних умовах розвитку аграрної вищої освіти домінуючими мають бути особистісно-орієнтовний підхід до навчання, найшвидший перехід від авторитарної до гуманістичної педагогіки. А це – студентські диспути, групова робота, рольові ігри, керовані дослідження, вміння викладати свої думки, вести бесіду, розігрувати діалоги на основі змісту вивченого матеріалу [2].

Мета роботи

Всі ці загальні підходи і положення стосуються й предмета “Годівля сільськогосподарських тварин”. Безперечно, успішному його вивченню сприяють студентські олімпіади, конкурси, розв’язання кросвордів тощо.

Оскільки у вищій аграрній школі за останні роки орієнтація спрямована на вузьку спеціалізацію (скажімо, на технологічних факультетах аграрних навчальних закладів з’явилися спеціалізації з бджільництва, птахівництва, кінології, годівлі та технології кормів), тому у нових навчальних планах і програмах цьому надається особлива увага. Зростають і вимоги до підвищення рівня професійної підготовки викладачів – доцентів та професорів.

Результати роботи

Більш конкретно стала технологія розвиваючого навчання в аграрних ВНЗ, в центрі уваги якої є індивідуальна робота студента. На кафедрі годівлі тварин та технології кормів Житомирського національного агроєкологічного університету для студентів-технологів це: самостійне опрацювання, тестові і письмові завдання, участь у семінарах, тренінги-модельовання навчальних та практичних ситуацій, участь у роботі наукового студентського гуртка “Дослідник”, олімпіада з дисципліни “Годівля сільськогосподарських тварин”.

Допомагають і педагогу, і студенту-технологу підручники та навчальні посібники, що підготовлені та видані кафедрою годівлі тварин та технології кормів ЖНАЕУ.

Показово, що методичну полицю поповнили такі підручники та навчальні посібники:

1. Богданов Г.О. Годівля сільськогосподарських тварин. – К.: Вища школа, 2007. – 731 с.

2. Зінченко О.І. Кормовиробництво: Підручник. – К.: Вища школа, 1994. – 440 с.
3. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин / І.І. Іббатулін, Ю.О. Панасенко, В.К. Кононенко та ін. – К.: Вища освіта. – 2003. – 432 с.
4. Годівля сільськогосподарських тварин: Навчальний посібник / В.А. Бурлака, М.М. Кривий, В.Ф. Шевчук, В.П. Славов та ін. – Житомир: Вид-во ДАУ, 2004. – 450 с.
5. Кінологія. Утримання та годівля собак: Навчальний посібник / В.А. Бурлака, Н.В. Павлюк, В.М. Степаненко та ін. – Житомир: Волинь, 2004. – 412 с.
6. Годівля екзотичних тварин: Навчальний посібник / В.А. Бурлака, М.М. Кривий, В.Ф. Шевчук та ін. – Житомир: Рута, 2007. – 356 с.
7. Еколого-біологічні особливості та господарська цінність малопоширених рослинних ресурсів: Навчальний посібник / В.А. Бурлака, І.М. Євтушок, Н.В. Павлюк та ін. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2005. – 102 с.

Обов'язково треба звернути увагу на фахові журнали “Тваринництво України”, “Кормовиробництво”, науково-теоретичний збірник “Вісник” Житомирського національного агроекологічного університету.

З'явилися і з успіхом використовуються наукові монографії, серед них:

1. Мінеральне живлення тварин: Наукове видання / Г.Т. Кліценко, М.Ф. Кулик, М.В. Косенко та ін. – К.: Світ, 2001. – 544 с.
2. Детергенти сучасності: технологія виробництва, екологія, економіка, використання: Монографія / В.А. Бурлака, І.Г. Грабар, А.Д. Біба та ін. – Житомир: РВВ ЖДТУ. – 746 с.

На порозі третього тисячоліття електронно-обчислювальна техніка дедалі ширше входить у всі сфери нашого життя. Комп'ютер, мультимедійна техніка стали тепер звичайними у студентських аудиторіях, бібліотеках і гуртожитках. Проте треба пам'ятати, що вони не можуть замінити викладача, який веде такі специфічні предмети, як годівля тварин та технологія кормів. А за даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, прилади з електромагнітними полями і хвилями шкодять здоров'ю молодого організму і можуть призвести до катастрофічних наслідків для генофонду та держави в цілому.

На лекціях та лабораторно-практичних заняттях з дисциплін, що викладають на кафедрі, використовуються такі комп'ютерні програми, як “Раціон”, що дозволяє оптимізувати прогнозування забруднення продукції тваринництва радіонуклідами. За допомогою програм студенти за лічені хвилини можуть скласти збалансовані за деталізованими нормами раціони для всіх сільськогосподарських тварин і птиці. Широко застосовуються і

телефільми, зокрема “Годівля корів”, “Особливості годівлі свиноматок”, “Принципи та методи складання раціонів у годівлі птиці”; методичні вказівки і завдання для написання курсових проектів з дисципліни “Годівля сільськогосподарських тварин з основами кормовиробництва” з тем “Організація нормованої годівлі тварин та птиці” та “Годівля тварин та технологія кормів” для студентів технологічного факультету (очна і заочна форми навчання); методичні розробки до лабораторно-практичних занять з дисципліни “Біологія продуктивності сільськогосподарських тварин”; робоча програма та методичні рекомендації до проведення навчальної практики студентів з дисципліни “Годівля сільськогосподарських тварин” напрямку “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва” для студентів факультету ветеринарної медицини зі спеціальності 7.130501; методичні рекомендації “Зелені корми та методи їх використання” (I частина) для студентів технологічного факультету.

За короткий час на кафедрі підготовлено і видано навчальні посібники, підручники, монографії, методичні розробки у кількості 27 найменувань.

Висновки та перспективи подальшої роботи

Справедливою слід визнати думку багатьох викладачів та науковців з годівлі тварин та технології кормів, що саме зараз у методиці викладання настав той момент, коли виникла потреба кардинального оновлення навчальних програм і методичних підходів стосовно процесів, тактики і техніки викладання таких необхідних у ВНЗ предметів.

На завершення необхідно зазначити, що всі порушені питання, проблеми у підготовці молодих спеціалістів із годівлі тварин та технології кормів мають стати першочерговою турботою керівників, які присвятили своє життя педагогіці та причетні до аграрної освіти молоді.

У перспективі планується працювати над розробкою методичних підходів та шляхів подальшого удосконалення викладання предмету “Годівля тварин” у вищих аграрних навчальних закладах.

Література

-
1. Міхота О.М. Освітні технології. – К.: А.С.К., 2003. – 141 с.
 2. Ukrajinstika na prahu noveho stoletia tisicileti. Olomoucki symposium ukrajinstu / Shornik prispievku. – Olomouc, 2001.
-